

Programma *Psyfar*- Editie 1, 2016

Module 1: Farmacotherapie bij mannen en vrouwen

Verschillen in ziektekenmerken en behandeling van depressieve stoornissen

1. Inleiding
2. Kennis over geneesmiddelen
3. Verschillen in omgaan met ziekten
4. Hormoongebonden verschillen
5. Man-vrouwverschillen in klinische onderzoeken naar antidepressiva
6. Farmacokinetische verschillen tussen mannen en vrouwen
7. Geslachtshormonen en farmacokinetische verschillen
8. Bijwerkingen
9. Beschouwing en praktische adviezen

Over de auteur

E. Beers, arts-klinisch farmacoloog, Beers Klinische Farmacologie

Belangenconflict: geen

Samenvatting

Sinds de vrouwenemancipatie in de twintigste eeuw wordt de gelijke behandeling van mannen en vrouwen doorgaans als doel gesteld in het dagelijks leven. Het wordt echter steeds duidelijker dat er verschillen bestaan tussen mannen en vrouwen wat betreft gezondheid en medische behandeling. Zo komt depressie bij vrouwen tweemaal zo vaak voor als bij mannen. Een deel van dat verschil is te verklaren door man-vrouwverschillen in de omgang met deze aandoening, de bejegening door behandelaars, en in de farmacokinetiek en farmacodynamiek in samenspel met de geslachtshormonen. Klinische onderzoeken richten zich echter nog nauwelijks op man-vrouwverschillen. Richtlijnen maken geen onderscheid en mannen en vrouwen krijgen dezelfde medicatie en gelijke doseringen. In dit artikel wordt een overzicht gegeven van de huidige kennis op het gebied van man-vrouwverschillen, met specifieke aandacht voor de behandeling van depressieve stoornissen. Een ongelijke behandeling zal in sommige gevallen het credo moeten zijn.

Leerdoelen

Na het lezen van dit artikel

- weet u dat er farmacokinetische verschillen bestaan tussen mannen en vrouwen
- realiseert u zich dat kennis over geneesmiddelen vooral van onderzoek onder mannen afkomstig is
- bent u zich ervan bewust dat u verschillen in effecten en bijwerkingen kunt verwachten bij mannen en vrouwen